

Potentialet i dansk landbrug?

Landbruget har som bekendt spillet en væsentlig rolle i Danmarks udvikling, og landmænd har progressivt og med nytænkning skabt vigtige forandringer i landet: fx andelsbevægelsen og højskolerne. Derfor har jeg en vis optimisme og tro på, at landmænd også kan og vil være med til de nødvendige forandringer, vi nu står over for, når det gælder miljø, klima, dyrevelfærd m.v.

Jeg kender mange landmænd, som jeg sætter stor pris på som mennesker, og jeg kan godt sætte mig ind i den problematiske situation, som landbruget i dag står i – økonomisk og konkurrencemæssigt. Men jeg savner fra de konventionelle landmænds side en tilkendegivelse af forandringsparathed i forhold til de miljømæssige, sundhedsmæssige og dyreetiske problemer, vi desværre i dag oplever omkring landbruget. Jeg forventer ikke, at store ændringer på området kan ske fra den ene dag til den anden, men jeg håber, at landmændenes forandringspotentiale snart vil udtrykke sig i en ambitiøs udviklingsplan hen mod fremtidens grønne og bæredygtige landbrug.

Det er naturligvis bekymrende, at der er markeder og produktområder, hvor danske virksomheder i dag er i store konkurrencemæssige vanskeligheder i forhold til lande med lavere miljøstandarder, lavere arbejds løn, lavere skatter m.v. Det gælder ikke mindst landbrugserhvervet. Derfor kan det måske umiddelbart være vanskeligt i landbruget at finde de økonomiske og mentale ressourcer til ovennævnte forandring. Men i stedet for at søge mod den laveste fællesnævner i et forsøg på at overleve, må der da være mere perspektiv i at kæmpe for et højere niveau, grønne teknologier og en sundere fremtid. For er det ikke den vej, vi alle godt vil trække udviklingen? Og på den lange bane tror jeg også, det er der, vi finder fremtidens vindere.

Når landmænd og landbrugets interesseorganisationer udtaler, at negative miljøpåvirkninger ikke kan undgås i en moderne, konkurrencedygtig landbrugsbedrift, mener jeg, at der mangler ambitioner og nytænkning. Og når landbrugets lobbyister bruger deres kræfter på at kæmpe for ringere miljøkrav nationalt og i EU, mener jeg, at landbruget, dette gamle kulturbærende erhverv, er kørt helt af sporet. Hvorfor ikke i stedet kæmpe for højere standarder i EU, så landmænd med stolthed kan sige: "Vi kæmper også for et bedre miljø og en grønnere fremtid for vores børn og børnebørn"? EU repræsenterer ca. 60 % af dansk fødevarereksport - og måske også muligheden for i fællesskab at få hævet standarden?

Med den rigtige branding og markedsføring tror jeg, man kan nå langt med grønne kvalitetsprodukter – også uden for EU. På de asiatiske markeder er der muligvis også efterhånden en tilstrækkelig stor kundegruppe, der går efter fødevarer hvor produktkvalitet, miljøforhold og etik er i top. En virksomhed som Aalbæk Specialiteter, som er Danmarks største producent af økologiske pølser og andre økologiske kødpålægsprodukter, ser fx store muligheder på det kinesiske marked, kan man læse i medierne. Jeg håber, disse muligheder er til stede med succes – og at dansk landbrug vil understøtte den økologiske linje i stedet for at prostituere sig i en konkurrence med skruppelløse landbrug rundt om i verden, hvor pesticider, dyreetik, antibiotika m.v. er kommet ud på et uhyggeligt skråplan.

Hvis dansk landbrug vælger at markedsføre sig på økologi, dyrevelfærd og naturhensyn, kan vi igen blive stolte af vores landbrugssektor. Og det må da også være meget mere tilfredsstillende for landmanden at

oplevelen af udviklingen af en levende jord, renere vandmiljø, sundere produkter og gladere dyr end at fokusere på, hvordan miljøregler, antibiotikakrav m.v. kan forringes eller omgås med sigte på at få flest mulige kroner i kassen. Landbruget er langt fra hovederhvervet i Danmark længere, og jeg ved, at mange kritikere ønsker at skrotte det konventionelle landbrug i Danmark for at undgå alle de problemer og store indirekte omkostninger, erhvervet genererer. Jeg har foreløbig valgt at tro på, at den progressive og ansvarsbevidste landmand ikke kun hører fortiden til, og at det konventionelle landbrug både kan og vil igangsætte en fremtidsrettet grøn transformation i en mere økologisk og bæredygtig retning.

Måske kan netværket her, blandt mange andre og større tiltag, være med til at formulere en alternativ visionsplan for dansk landbrug.

Steen Rågård
Arkitekt MAA
Rørthvej 42
8300 Odder

Tlf. 86 54 00 22
steen@kubus.dk